Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 13ης Μαρτίου 2012*

«Αίτηση αναιρέσεως — Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας — Περιοριστικά μέτρα κατά της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν με σκοπό να εμποδιστεί η διάδοση των πυρηνικών όπλων — Δέσμευση κεφαλαίων θυγατρικής μιας τράπεζας — Αρχή της αναλογικότητας — Κατοχή ή έλεγχος της οντότητας»

Στην υπόθεση C-380/09 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που ασκήθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2009,

Melli Bank plc, με έδρα το Λονδίνο (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τους D. Anderson και D. Wyatt, QC, καθώς και από τον R. Blakeley, barrister, κατ' εντολήν των S. Gadhia και T. Din, solicitors,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, εκπροσωπούμενο από τους M. Bishop και R. Szostak,

καθού πρωτοδίκως,

η **Γαλλική Δημοκρατία**, εκπροσωπούμενη από την E. Belliard, καθώς και από τους G. de Bergues, L. Butel και E. Ranaivoson,

το **Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας**, εκπροσωπούμενο από τον S. Hathaway, επικουρούμενο από την S. Lee, barrister,

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από την S. Boelaert και τον M. Κωνσταντινίδη,

παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, Πρόεδρο, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, A. Prechal, προέδρους τμήματος, A. Rosas (εισηγητή), R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann, E. Juhász, D. Šváby, M. Berger και E. Jarašiūnas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 29ης Μαρτίου 2011,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 28ης Ιουνίου 2011,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Melli Bank plc (στο εξής: Melli Bank) ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [νυν Γενικού Δικαστηρίου] της 9ης Ιουλίου 2009, T-246/08 και T-332/08, Melli Bank κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2009, σ. II-2629, στο εξής: αναιρεσιβαλλομένη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο απέρριψε τις προσφυγές της με αντικείμενο, αφενός, στις υποθέσεις T-246/08 και T-332/08, την ακύρωση του σημείου 4 του πίνακα B του παραρτήματος της αποφάσεως 2008/475/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2008, περί εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 423/2007 σχετικά με τη λήψη περιοριστικών μέτρων κατά του Ιράν (ΕΕ L 163, σ. 29, στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), καθόσον την αφορά, και, αφετέρου, στην υπόθεση T-332/08, ενδεχομένως, τη διαπίστωση της μη εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού (ΕΚ) 423/2007 του Συμβουλίου, της 19ης Απριλίου 2007, σχετικά με ορισμένα περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 103, σ. 1).

2 Όπως το Πρωτοδικείο εξέθεσε στη σκέψη 1 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η νυν αναιρεσείουσα, Melli Bank plc, είναι ανώνυμη εταιρία καταχωρισθείσα κατά το δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου και εγκατεστημένη στο Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία έχει εγκριθεί και υπάγεται στη Financial Services Authority (αρχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στο Ηνωμένο Βασίλειο). Άρχισε να ασκεί τις τραπεζικές της δραστηριότητες στο Ηνωμένο Βασίλειο την 1η Ιανουαρίου 2002, κατόπιν της αναδιαρθρώσεως του υποκαταστήματος της Bank Melli Iran στη χώρα αυτή. Η τελευταία, μητρική εταιρία στην οποία ανήκει πλήρως η αναιρεσείουσα, είναι ιρανική τράπεζα ελεγχόμενη από το ιρανικό κράτος.

Το νομικό πλαίσιο

Τα ψηφίσματα 1737 (2006) και 1747 (2007) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών

3 Για να ασκήσει πίεση στην Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν προκειμένου η τελευταία να παύσει τις πυρηνικές της δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο διαδόσεως των πυρηνικών όπλων και την ανάπτυξη συστημάτων φορέων πυρηνικών όπλων (στο εξής: διάδοση πυρηνικών όπλων), το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (στο εξής: Συμβούλιο Ασφαλείας) εξέδωσε, στις 23 Δεκεμβρίου 2006, το ψήφισμα 1737 (2006).

4 Στην παράγραφο 12 του ψηφίσματος αυτού, το Συμβούλιο Ασφαλείας:

«[Αποφασίζει] ότι όλα τα κράτη οφείλουν να δεσμεύσουν τα κεφάλαια, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τους οικονομικούς πόρους που βρίσκονται στο έδαφός τους κατά την ημερομηνία εκδόσεως της παρούσας αποφάσεως ή οποτεδήποτε σε μεταγενέστερο χρόνο, που είναι ιδιοκτησία ή υπό τον έλεγχο προσώπων ή οντοτήτων που αναφέρονται στο παράρτημα, καθώς και αυτά άλλων προσώπων ή οντοτήτων που το Συμβούλιο [ασφαλείας] ή η επιτροπή [κυρώσεων] χαρακτηρίζουν ως συμμετέχοντες, έχοντας άμεση σχέση ή υποστηρίζοντας τις πυρηνικές δραστηριότητες του Ιράν που είναι ικανές να συντελέσουν στην εξάπλωση και την ανάπτυξη φορέων

πυρηνικών όπλων, ή προσώπων ή οντοτήτων που ενεργούν εξ ονόματός τους ή βάσει των οδηγιών τους, ή οντοτήτων οι οποίες αποτελούν ιδιοκτησία τους ή είναι υπό τον έλεγχό τους, και με παράνομα μέσα [...]».

5 Το παράρτημα του ψηφίσματος 1737 (2006) θεσπίζει τον κατάλογο των προσώπων και των οντοτήτων που εμπλέκονται στη διάδοση πυρηνικών όπλων και των οποίων τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι (στο εξής: κεφάλαια) πρέπει να δεσμευθούν.

6 Στη συνέχεια, ο κατάλογος αυτός επικαιροποιήθηκε με πλείονα ψηφίσματα και, μεταξύ άλλων, με το ψήφισμα 1747 (2007) του Συμβουλίου Ασφαλείας, της 24ης Μαρτίου 2007, με το οποίο δεσμεύθηκαν τα κεφάλαια της Bank Sepah, ιρανικής τράπεζας, και της θυγατρικής της στο Ηνωμένο Βασίλειο, Bank Sepah International plc. Η αναιρεσείουσα δεν αποτέλεσε αντικείμενο των μέτρων δεσμεύσεως των κεφαλαίων που θέσπισε το Συμβούλιο Ασφαλείας.

Η κοινή θέση 2007/140/ΚΕΠΠΑ

7 Όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, το ψήφισμα 1737 (2006) τέθηκε σε εφαρμογή με την κοινή θέση 2007/140/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2007, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά του Ιράν (ΕΕ L 61, σ. 49).

8 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, της κοινής θέσεως 2007/140 έχει ως εξής:

«Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια [...] που ανήκουν στα εξής πρόσωπα και οντότητες, καθώς και όλα τα κεφάλαια [...] που ευρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή υπό τον έλεγχο, άμεσο ή έμμεσο:

α) προσώπων και οντοτήτων που ορίζονται στο παράρτημα [του ψηφίσματος 1737 (2006)], καθώς και άλλων προσώπων και οντοτήτων που ορίζονται από το Συμβούλιο Ασφαλείας ή από την επιτροπή [κυρώσεων], σύμφωνα με την παράγραφο 12 [του ψηφίσματος 1737 (2006)]· τα εν λόγω πρόσωπα και οντότητες απαριθμούνται στο παράρτημα Ι,

β) προσώπων ή οντοτήτων που δεν καλύπτονται από το παράρτημα Ι που ασχολούνται, ή έχουν άμεση σχέση με, ή υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων και με παράνομα μέσα, τις ικανές να συντελέσουν στην εξάπλωση πυρηνικές δραστηριότητες του Ιράν ή την ανάπτυξη φορέων πυρηνικών όπλων, ενεργούν εξ ονόματός τους ή υπό την εποπτεία τους, ή οντοτήτων οι οποίες ανήκουν στην ιδιοκτησία τους ή είναι υπό τον έλεγχό τους, που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ.»

9 Η αναιρεσείουσα δεν μνημονεύεται στα παραρτήματα της κοινής θέσεως 2007/140.

Ο κανονισμός 423/2007

10 Όσον αφορά τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το ψήφισμα 1737 (2006) εφαρμόστηκε με τον κανονισμό 423/2007, που εκδόθηκε βάσει των άρθρων 60 ΕΚ και 301 ΕΚ, και αφορά την κοινή θέση 2007/140, με περιεχόμενο κατ' ουσίαν παρόμοιο με εκείνο της εν λόγω κοινής θέσεως, καθόσον στα παραρτήματα του κανονισμού αυτού περιλαμβάνονται τα ίδια ονόματα οντοτήτων και φυσικών προσώπων.

11 Το άρθρο 5 του κανονισμού αυτού απαγορεύει ορισμένες συναλλαγές με πρόσωπα ή οντότητες στο Ιράν ή προς χρήση στη χώρα αυτή.

12 Το άρθρο 7 του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«1. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια […] που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή τελούν υπό τον έλεγχο προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα IV. Το παράρτημα IV περιλαμβάνει τα πρόσωπα, τις οντότητες και τους οργανισμούς που ορίζει το Συμβούλιο Ασφαλείας […] ή η επιτροπή κυρώσεων σύμφωνα με την παράγραφο 12 [του ψηφίσματος] 1737 (2006) του Συμβουλίου Ασφαλείας […].

2. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια […] που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή τελούν υπό τον έλεγχο προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα V. Το παράρτημα V περιλαμβάνει τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, τις οντότητες και τους οργανισμούς, που δεν καλύπτονται από το παράρτημα IV, τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β′, της κοινής θέσεως 2007/140[…], έχουν αναγνωρισθεί ότι:

α) συμμετέχουν, συνδέονται άμεσα με ή παρέχουν στήριξη στο Ιράν για τις ευαίσθητες πυρηνικές του δραστηριότητες όσον αφορά τη διάδοση πυρηνικών όπλων, ή

β) συμμετέχουν, συνδέονται άμεσα με ή παρέχουν στήριξη στο Ιράν για την ανάπτυξη συστημάτων εκτόξευσης πυρηνικών όπλων, ή

γ) ενεργούν, εξ ονόματος ή υπό την καθοδήγηση, προσώπου, οντότητας ή οργανισμού που αναφέρονται στα στοιχεία α′ ή β′, ή

δ) είναι νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμοί οι οποίοι τελούν υπό την κατοχή ή τον έλεγχο προσώπου, οντότητας ή οργανισμού που αναφέρονται στα στοιχεία α′ ή β′, συμπεριλαμβανομένου με παράνομα μέσα.

3. Κανένα κεφάλαιο ή οικονομικός πόρος δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα IV και V.

4. Απαγορεύεται η συμμετοχή, εν γνώσει και εκ προθέσεως, σε δραστηριότητες που έχουν ως άμεσο ή έμμεσο στόχο ή αποτέλεσμα την καταστρατήγηση των μέτρων που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3.»

13 Η αναιρεσείουσα δεν μνημονεύεται στο παράρτημα V του κανονισμού 423/2007.

14 Το άρθρο 13 του κανονισμού αυτού επιβάλλει στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και οντότητες την υποχρέωση να παρέχουν διάφορες πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές και να συνεργάζονται με αυτές.

15 Το άρθρο 15, παράγραφοι 2 και 3, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«2. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, καταρτίζει, επανεξετάζει και τροποποιεί τον κατάλογο των προσώπων και οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 7, παράγραφος 2, και τούτο σε πλήρη συμφωνία με τις αποφάσεις του Συμβουλίου όσον αφορά το παράρτημα II της κοινής θέσεως 2007/140[…]. Ο κατάλογος του παραρτήματος V επανεξετάζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον ανά δωδεκάμηνο.

3. Το Συμβούλιο προσδιορίζει τους ατομικούς και ειδικούς λόγους για τις αποφάσεις που λαμβάνει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 και τους γνωστοποιεί στα οικεία πρόσωπα, οντότητες και οργανισμούς.»

16 Το άρθρο 16 του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβάσεως των διατάξεων του κανονισμού.

Το ψήφισμα 1803 (2008) του Συμβουλίου Ασφαλείας

17 Σύμφωνα με το σημείο 10 του ψηφίσματος 1803 (2008) του Συμβουλίου Ασφαλείας, της 3ης Μαρτίου 2008, το όργανο αυτό κάλεσε «όλα τα κράτη να επαγρυπνούν όσον αφορά τις δραστηριότητες των χρηματοοικονομικών οργανισμών που βρίσκονται στην επικράτειά τους με όλες τις τράπεζες που είναι εγκατεστημένες στο Ιράν, ειδικότερα την Banque Melli και την Banque Saderat, καθώς και τα υποκαταστήματα και τις θυγατρικές τους στο εξωτερικό, ώστε οι δραστηριότητες αυτές να μη συμβάλουν στις δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο διαδόσεως ή στην ανάπτυξη συστημάτων εκτόξευσης πυρηνικών όπλων».

Η κοινή θέση 2008/479/ΚΕΠΠΑ

18 Η κοινή θέση 2008/479/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2008, για τροποποίηση της κοινής θέσεως 2007/140 (ΕΕ L 163, σ. 43), μεταξύ άλλων, αντικατέστησε το παράρτημα ΙΙ της τελευταίας αυτής κοινής θέσεως. Το παράρτημα αυτό περιέχει πίνακα Α, με τίτλο «Φυσικά πρόσωπα», και πίνακα Β, με τίτλο «Οντότητες».

19 Δυνάμει της κοινής θέσεως 2008/479, η Bank Melli Iran και η Melli Bank περιελήφθησαν μεταξύ των οντοτήτων τις οποίες αφορά η δέσμευση κεφαλαίων. Συγκεκριμένα, ο πίνακας Β, σημείο 5, του παραρτήματος της κοινής αυτής θέσεως περιλαμβάνει, σε μία πρώτη στήλη με τίτλο «Όνομα», τα εξής στοιχεία:

«Bank Melli, Melli Bank Iran και όλα τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές της

α) Melli Bank plc

β) Bank Melli Iran Zao».

20 Σε δεύτερη στήλη, με τίτλο «Αναγνωριστικά στοιχεία», αναγράφεται η διεύθυνση που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις ενδιαφερόμενες τράπεζες.

21 Η τρίτη στήλη, με τίτλο «Αιτιολογία», περιέχει το ακόλουθο κείμενο:

«Παρέχει ή προσπαθεί να παράσχει χρηματοοικονομική βοήθεια σε εταιρίες οι οποίες ενέχονται στην παραγωγή προϊόντων ή προμηθεύουν προϊόντα για τα πυρηνικά και πυραυλικά προγράμματα του Ιράν (AIO, SHIG, SBIG, AEOI, Novin Energy Company, Mesbah Energy Company, Kalaye Electric Company and DIO). Η Bank Melli ενεργεί ως ενδιάμεσος που διευκολύνει τις ευαίσθητες δραστηριότητες του Ιράν. Έχει διευκολύνει πολυάριθμες αγορές ευαίσθητων υλικών για τα πυρηνικά και πυραυλικά προγράμματα του Ιράν. Έχει παράσχει διάφορες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σε οντότητες που συνδέονται με την πυρηνική και την πυραυλική βιομηχανία του Ιράν, μεταξύ άλλων άνοιγμα πιστωτικών επιστολών και διατήρηση λογαριασμών. Πολλές από τις προαναφερόμενες εταιρίες κατονομάζονται στα ψηφίσματα 1737 και 1747 του [Συμβουλίου Ασφαλείας].»

22 Στην τέταρτη στήλη, με τίτλο «Ημερομηνία καταχώρισης», αναγράφεται η ημερομηνία «23.6.2008».

Η προσβαλλομένη απόφαση

23 Στις 23 Ιουνίου 2008 εκδόθηκε και η προσβαλλομένη απόφαση από το Συμβούλιο. Το παράρτημα της αποφάσεως αυτής αντικαθιστά το παράρτημα V του κανονισμού 423/2007. Περιλαμβάνει τον πίνακα Α, με τίτλο «Φυσικά πρόσωπα», και τον πίνακα Β, με τίτλο «Νομικά πρόσωπα, οντότητες και οργανισμοί», οι οποίοι αποτελούνται αμφότεροι από τις ίδιες στήλες που περιέχει και το παράρτημα της κοινής θέσεως 2008/479. Η αναιρεσείουσα είναι καταχωρισμένη στο σημείο 4 του εν λόγω πίνακα Β. Τα στοιχεία εξατομικεύσεως της αναιρεσείουσας είναι πανομοιότυπα με τα περιλαμβανόμενα στο

παράρτημα της εν λόγω κοινής θέσεως, πλην της ημερομηνίας εγγραφής, η οποία είναι η 24η Ιουνίου 2008. Η προσβαλλομένη απόφαση δημοσιεύθηκε στις 24 Ιουνίου 2008 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Η ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγή και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

24 Με δικόγραφο που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 25 Ιουνίου 2008, η αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή στην υπόθεση T-246/08, με την οποία ζητούσε την ακύρωση του σημείου 4 του πίνακα B του παραρτήματος της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον την αφορά, καθώς και την καταδίκη του Συμβουλίου στα δικαστικά έξοδα.

25 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 15 Αυγούστου 2008, η αναιρεσείουσα άσκησε την προσφυγή στην υπόθεση T-332/08, με την οποία ζητούσε από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει το σημείο 4 του πίνακα B του παραρτήματος της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον την αφορά·

— εάν κρίνει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007 τυγχάνει υποχρεωτικής εφαρμογής, να αποφανθεί ότι δεν εφαρμόζεται, δυνάμει του άρθρου 241 ΕΚ, και

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

26 Επετράπη στη Γαλλική Δημοκρατία, στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας καθώς και στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να παρέμβουν ενώπιον του Πρωτοδικείου προς υποστήριξη των αιτημάτων του Συμβουλίου.

27 Προς υποστήριξη των αιτημάτων της, η νυν αναιρεσείουσα επικαλούνταν πλείονες λόγους. Ο πρώτος λόγος αντλούνταν από μη συμμετοχή της Bank Melli Iran στη χρηματοδότηση για τη διάδοση πυρηνικών όπλων. Ο δεύτερος λόγος αντλούνταν από πλάνη περί την ερμηνεία και εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007, καθόσον το Συμβούλιο διέθετε περιθώριο εκτιμήσεως. Ο τρίτος λόγος, προβληθείς επικουρικώς, αντλούνταν από το ότι, λόγω προσβολής της αρχής της αναλογικότητας, το εν λόγω άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, δεν είναι σύννομο καθόσον επέβαλε στο Συμβούλιο να συμπεριλάβει την αναιρεσείουσα στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού. Ο τέταρτος λόγος αντλούνταν από πλάνη περί την ερμηνεία ή εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, καθόσον η αναιρεσείουσα δεν είναι οντότητα «η οποία τελεί υπό την κατοχή ή τον έλεγχο» μητρικής οντότητας υπό την έννοια της διατάξεως αυτής. Ο πέμπτος λόγος αντλούνταν από προσβολή της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων. Ο έκτος λόγος αντλούνταν από μη τήρηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

28 Το Πρωτοδικείο έκρινε τον πρώτο λόγο απαράδεκτο, λόγω του ότι, στο δικόγραφο της προσφυγής, απλώς προβαλλόταν η μη συμμετοχή της Bank Melli Iran στη χρηματοδότηση για τη διάδοση πυρηνικών όπλων και, καθόσον ο λόγος αυτός προβλήθηκε στη συνέχεια, ήταν νέος.

29 Στη συνέχεια, το Πρωτοδικείο εξέτασε καθέναν από τους λοιπούς λόγους και τους απέρριψε.

Αιτήματα των διαδίκων κατ' αναίρεση

30 Η Melli Bank ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

— να δεχθεί τις προσφυγές που ασκήθηκαν στις υποθέσεις T-246/08 και T-332/08·

— να ακυρώσει το σημείο 4 του πίνακα B του παραρτήματος της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον την αφορά·

— να κρίνει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007 δεν τυγχάνει εφαρμογής αν διαπιστωθεί ότι έχει δεσμευτικό αποτέλεσμα, και

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα της αναιρετικής και της πρωτόδικης διαδικασίας.

31 Το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή ζητούν από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως, και

— να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

32 Η αίτηση αναιρέσεως βασίζεται σε τέσσερις λόγους. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος περιλαμβάνει δύο σκέλη, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007 συνιστά διάταξη με δεσμευτική ισχύ, ενώ η ερμηνεία αυτή έρχεται σε αντίθεση, σύμφωνα με το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού, στην κατά γράμμα διατύπωση της εν λόγω διατάξεως και, σύμφωνα με το δεύτερο σκέλος του λόγου αυτού, στην αρχή της αναλογικότητας. Με τον δεύτερο λόγο, η αναιρεσείουσα διατείνεται ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το εν λόγω άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', συνάδει προς την αρχή της αναλογικότητας. Με τον τρίτο λόγο, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο στη θέσπιση και την εφαρμογή του κριτηρίου βάσει του οποίου επρόκειτο να καθοριστεί αν η αναιρεσείουσα τελεί υπό την κατοχή ή τον έλεγχο της μητρικής εταιρίας. Με τον τέταρτο λόγο, η αναιρεσείουσα διατείνεται ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το Συμβούλιο τήρησε την υποχρέωση αιτιολογήσεως της αποφάσεώς του περί εγγραφής της στον κατάλογο των προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών για τους οποίους κάνει λόγο το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007.

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, που αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο στην ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007

Επιχειρήματα των διαδίκων

33 Το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως αφορά κατ' ουσίαν τις σκέψεις 61 έως 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθώς και τις σκέψεις 69 και 70 της αποφάσεως αυτής.

34 Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί την ανάλυση της λέξεως «δεσμεύονται», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007, στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο στη σκέψη 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και από την οποία έκρινε ότι το Συμβούλιο δεν διέθετε εξουσία εκτιμήσεως. Κατά την αναιρεσείουσα, η χρήση της φράσεως «έχουν αναγνωρισθεί», στη δεύτερη περίοδο της εν λόγω παραγράφου 2, αμβλύνει την προγενέστερη χρήση της λέξεως «περιλαμβάνει» και αποδεικνύει ότι το Συμβούλιο έπρεπε να προβεί σε αξιολόγηση και εξακρίβωση της ταυτότητας των οντοτήτων για να καθορίσει αν πρέπει να δεσμευθούν τα περιουσιακά στοιχεία των οντοτήτων που ανήκουν ή ελέγχονται. Εξάλλου, η εν λόγω κρίση του Πρωτοδικείου αντιφάσκει

με τις σκέψεις 64 και 65 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπου το Πρωτοδικείο κρίνει ότι το Συμβούλιο έπρεπε να εκτιμήσει αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007 και όσον αφορά τις θυγατρικές οι οποίες ανήκουν πλήρως σε οντότητες που έχουν αναγνωρισθεί ότι μετέχουν στη διάδοση πυρηνικών όπλων.

35 Κατά την αναιρεσείουσα, ο κανονισμός 423/2007 προβλέπει εξατομικευμένη προσέγγιση της εγγραφής στον κατάλογο των προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών για τους οποίους κάνει λόγο το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007, όπερ δικαιολογεί την υποχρέωση να αιτιολογείται ειδικώς η εγγραφή κάθε οντότητας στον κατάλογο αυτό, ο οποίος περιλαμβάνεται στο άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, γεγονός που επιβάλλει στο Συμβούλιο να αναφέρει τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι συγκεκριμένη οντότητα πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να εγγραφεί στον εν λόγω κατάλογο.

36 Το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή αντικρούουν την ερμηνεία αυτή.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

37 Το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007 προβλέπει ότι «[δ]εσμεύονται όλα τα κεφάλαια και όλοι οι οικονομικοί πόροι που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή τελούν υπό τον έλεγχο προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα V» και ότι «[τ]ο παράρτημα V περιλαμβάνει τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, τις οντότητες και τους οργανισμούς, που δεν καλύπτονται από το παράρτημα IV, τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 5[,] παράγραφος 1[,] στοιχείο β′[,] της κοινής θέσης 2007/140/ΚΕΠΠΑ […], έχουν αναγνωρισθεί ότι […]είναι νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμοί οι οποίοι τελούν υπό την κατοχή ή τον έλεγχο προσώπου, οντότητας ή οργανισμού που αναφέρονται στα στοιχεία α′ ή β′, συμπεριλαμβανομένου με παράνομα μέσα».

38 Σύμφωνα με πάγια νομολογία (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 17ης Νοεμβρίου 1983, 292/82, Merck, Συλλογή 1983, σ. 3781, σκέψη 12, και της 23ης Φεβρουαρίου 2010, C-480/08, Teixeira, Συλλογή 2010, σ. I-1107, σκέψη 48), το Πρωτοδικείο έλαβε υπόψη του, για την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007, τη γραμματική διατύπωση και το πλαίσιο της διατάξεως αυτής καθώς και τους σκοπούς που επιδιώκει η κανονιστική ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος.

39 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 40 των προτάσεών του, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, βάσει του γράμματος του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007, ότι η διάταξη αυτή επιβάλλει στο Συμβούλιο τη δέσμευση των κεφαλαίων οντότητας που «τελεί υπό την κατοχή ή τον έλεγχο» οντότητας η οποία έχει αναγνωρισθεί ότι μετέχει στη διάδοση πυρηνικών όπλων υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία α′ ή β′, του ίδιου κανονισμού, το δε Συμβούλιο εκτιμά ανά περίπτωση αν οι οικείες οντότητες έχουν την ιδιότητα οντότητας που βρίσκεται «στην ιδιοκτησία ή την κατοχή ή τελεί υπό τον έλεγχο».

40 Το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε, στις σκέψεις 64 και 65 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, λαμβανομένης υπόψη της φράσεως «έχουν αναγνωρισθεί» που περιλαμβάνεται στο εισαγωγικό μέρος του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007, η ιδιότητα της οντότητας «που τελεί υπό την κατοχή ή τον έλεγχο» έπρεπε να αποτελέσει το αντικείμενο εκτιμήσεως ανά περίπτωση εκ μέρους του Συμβουλίου αναλόγως, μεταξύ άλλων, του βαθμού κατά τον οποίον ανήκει στη μητρική εταιρία ή της εντάσεως του επίδικου ελέγχου. Ορθώς επίσης, το Πρωτοδικείο τόνισε, στις σκέψεις 63 και 69 της εν λόγω αποφάσεως, ότι, λαμβανομένης υπόψη της διατυπώσεως «"δεσμεύονται"», στην ίδια αυτή διάταξη του κανονισμού 423/2007, η λήψη μέτρου δεσμεύσεως κεφαλαίων επιβάλλεται σε βάρος οντότητας την οποία έχει αναγνωρίσει το Συμβούλιο ότι τελεί υπό την κατοχή ή τον έλεγχο

οντότητας η οποία έχει αναγνωρισθεί ότι μετέχει στη διάδοση πυρηνικών όπλων, και δεν χρειάζεται να αιτιολογηθεί από το γεγονός ότι η ίδια η οντότητα που ανήκει ή ελέγχεται μετέχει στην εν λόγω διάδοση.

41 Οι δύο αυτές εκτιμήσεις του Πρωτοδικείου δεν είναι αντιφατικές, καθόσον η πρώτη αφορά την υποχρέωση επαληθεύσεως, κατ' άσκηση εξουσίας εκτιμήσεως, αν η οικεία οντότητα είναι οντότητα «που τελεί υπό την κατοχή ή τον έλεγχο», ενώ η δεύτερη αφορά την υποχρέωση δεσμεύσεως των κεφαλαίων της οντότητας αυτής χωρίς έλεγχο του αν μετέχει η ίδια στη διάδοση πυρηνικών όπλων.

42 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να συναχθεί από την ύπαρξη εξουσίας εκτιμήσεως του Συμβουλίου ως προς την ιδιότητα της οντότητας που ανήκει ή ελέγχεται ότι το Συμβούλιο διαθέτει επίσης εξουσία εκτιμήσεως της συμβολής της οντότητας αυτής στη διάδοση πυρηνικών όπλων για να αποφασίσει να δεσμεύσει τα κεφάλαιά της.

43 Ούτε από την υποχρέωση αιτιολογήσεως την οποία αφορά το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007 συνάγεται κάποιο συμπέρασμα υπέρ της αναγνωρίσεως της εξουσίας αυτής. Συγκεκριμένα, οι ατομικοί και ειδικοί λόγοι τους οποίους υποχρεούται να προσδιορίζει το Συμβούλιο είναι οι σχετικοί με την εγγραφή στον επίδικο κατάλογο των οικείων προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών, ήτοι, αναλόγως της περιπτώσεως, η συμμετοχή σε δραστηριότητες διαδόσεως πυρηνικών όπλων της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν ή, προκειμένου για οντότητες που ανήκουν ή ελέγχονται, οι λόγοι βάσει των οποίων έκρινε ότι πληρούται η προϋπόθεση κατοχής ή ελέγχου από μητρική εταιρία.

44 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως δεν είναι βάσιμο και πρέπει, κατά συνέπεια, να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου και επί του δευτέρου λόγου, που αντλούνται από προσβολή της αρχής της αναλογικότητας

Επιχειρήματα των διαδίκων

45 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα διατείνεται ότι, ερμηνεύοντας το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007 υπό την έννοια ότι δεν παρέχει στο Συμβούλιο περιθώριο εκτιμήσεως για να καθορίσει αν μια θυγατρική πληροί τα θεσπισθέντα με τη διάταξη αυτή κριτήρια, το Πρωτοδικείο παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας. Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, αν το Δικαστήριο κρίνει ότι η εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του εν λόγω κανονισμού φέρεται ως έχουσα υποχρεωτικό χαρακτήρα, η διάταξη αυτή παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας και, επομένως, πρέπει να κριθεί μη εφαρμόσιμο εν προκειμένω, σύμφωνα με το άρθρο 241 ΕΚ, όπερ στερεί την προσβαλλομένη απόφαση της νομικής της βάσεως. Το σκέλος και ο λόγος αυτός αφορούν κατ' ουσίαν τις σκέψεις 75, 76, 99, 102 και 103 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθώς και τις σκέψεις 107 έως 110 αυτής.

46 Η αναιρεσείουσα επικρίνει τη συλλογιστική του Πρωτοδικείου καθόσον δεν έλαβε υπόψη του τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας για την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007. Υπενθυμίζει την υφιστάμενη μεταξύ των εν λόγω ψηφισμάτων και του κανονισμού αυτού σχέση, η οποία προκύπτει, μεταξύ άλλων, από την πρώτη, τη δεύτερη, την πέμπτη και την έκτη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού, καθώς και από τις αιτιολογικές σκέψεις της κοινής θέσεως 2007/140. Εξάλλου, το ψήφισμα 1803 (2008), μολονότι αυτό εκδόθηκε μετά τον κανονισμό 423/2007, έχει ιδιαίτερη σημασία για την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού αυτού. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας δεν έλαβε κανένα μέτρο δεσμεύσεως κεφαλαίων κατά της αναιρεσείουσας αλλά, στο σημείο 10 του ψηφίσματος

αυτού, συνέστησε στα κράτη μέλη να «επαγρυπνούν», επισημαίνει ότι λιγότερο σοβαρά από τη δέσμευση κεφαλαίων μέτρα δύνανται να είναι αποτελεσματικά προς επίτευξη των επιδιωκόμενων με τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας σκοπών.

47 Περαιτέρω, η αναιρεσείουσα φρονεί ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, όπως αναφέρει στην τελευταία περίοδο της σκέψης 103 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η δέσμευση κεφαλαίων των οντοτήτων που τελούν υπό την κατοχή ή τον έλεγχο οντότητας η οποία έχει αναγνωρισθεί ότι μετέχει στη διάδοση των πυρηνικών όπλων είναι αναγκαία και πρόσφορη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που ελήφθησαν κατά της εν λόγω οντότητας, προς αποτροπή της καταστρατηγήσεως των μέτρων αυτών. Κατά την αναιρεσείουσα, τα άρθρα 5, παράγραφος 1, 7, παράγραφοι 3 και 4, 13 καθώς και 16 του κανονισμού 423/2007 προβλέπουν ήδη αποτελεσματικά μέτρα. Εσφαλμένως το Πρωτοδικείο απέρριψε τα προταθέντα από την αναιρεσείουσα εναλλακτικά μέτρα ως μη δυνάμενα να αποτρέψουν τυχόν συναλλαγές ασυμβίβαστες με τα θεσπισθέντα εναλλακτικά μέτρα. Εν πάση περιπτώσει, προκειμένου για ex post εναλλακτικά μέτρα, θα ήταν δυνατόν να προβλεφθεί η εγγραφή της θυγατρικής στον κατάλογο μόνον αφού έχει γίνει χρήση των εν λόγω μέτρων. Η κρίση αυτή του Πρωτοδικείου αλλοίωσε την αρχή της αναλογικότητας και μετέθεσε το βάρος αποδείξεως επιβάλλοντας στην αναιρεσείουσα να αποδείξει την απόλυτη αποτελεσματικότητα των εναλλακτικών μέτρων.

48 Εξάλλου, κατά την αναιρεσείουσα, η κατηγορηματική απόρριψη από το Πρωτοδικείο, στη σκέψη 107 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, της επιχειρηματολογίας της που αντλείται από την αποτελεσματικότητα των εν λόγω εναλλακτικών μέτρων δεν ήταν προδήλως προσήκουσα λαμβανομένης υπόψη της σημασίας της προσβολής των θεμελιωδών δικαιωμάτων της από τα μέτρα περί δεσμεύσεως κεφαλαίων.

49 Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί το ότι μόνο δύο από τις είκοσι θυγατρικές της Bank Melli Iran αναφέρονται στην προσβαλλομένη απόφαση. Η αναιρεσείουσα προσκόμισε μάλιστα στο Πρωτοδικείο και έτερο παράδειγμα, παρατεθέν στη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, από το οποίο προκύπτει ότι το Συμβούλιο ενέγραψε μητρική εταιρία στον επίδικο κατάλογο χωρίς να αναφέρει καμία από τις έξι θυγατρικές της. Εξ αυτού, η αναιρεσείουσα συνάγει είτε ότι το Συμβούλιο διαθέτει εξουσία εκτιμήσεως όταν εφαρμόζει το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007, όπως υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, είτε ότι η πρακτική αυτή αποδεικνύει τον δυσανάλογο χαρακτήρα της υποχρεώσεως εγγραφής όλων των θυγατρικών στον κατάλογο αυτό.

50 Επομένως, η αναιρεσείουσα συνάγει ότι το Συμβούλιο διαθέτει περιθώριο εκτιμήσεως και το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο ερμηνεύοντας το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007 υπό την έννοια ότι η εφαρμογή του είναι δεσμευτικής φύσεως. Το εν λόγω άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, είναι, τουλάχιστον, διφορούμενο. Πάντως, κατά τη νομολογία, οσάκις διάταξη του παραγώγου κοινοτικού δικαίου επιδέχεται περισσότερες από μία ερμηνείες, πρέπει να προτιμάται η ερμηνεία που καθιστά την εν λόγω διάταξη σύμφωνη προς τη Συνθήκη. Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο μη ερμηνεύοντας το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007 υπό την έννοια ότι το Συμβούλιο διαθέτει περιθώριο εκτιμήσεως.

51 Το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή εκτιμούν ότι το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την ερμηνεία της αναλογικότητας του επίδικου μέτρου.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

52 Κατά πάγια νομολογία, η αρχή της αναλογικότητας αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης και απαιτεί να είναι τα προβλεπόμενα από κοινοτική διάταξη μέσα πρόσφορα για την υλοποίηση του επιδιωκομένου από την οικεία διάταξη σκοπού και να μην υπερβαίνουν το αναγκαίο για την επίτευξη

του σκοπού αυτού μέτρο [αποφάσεις της 10ης Δεκεμβρίου 2002, C-491/01, British American Tobacco (Investments) και Imperial Tobacco, Συλλογή 2002, σ. I-11453, σκέψη 122, της 6ης Δεκεμβρίου 2005, C-453/03, C-11/04, C-12/04 και C-194/04, ABNA κ.λπ., Συλλογή 2005, σ. I-10423, σκέψη 68, καθώς και της 8ης Ιουνίου 2010, C-58/08, Vodafone κ.λπ., Συλλογή 2010 σ. I-4999, σκέψη 51].

53 Η αναιρεσείουσα δεν αμφισβητεί τη νομιμότητα του επιδιωκόμενου σκοπού, ήτοι την καταπολέμηση της διαδόσεως των πυρηνικών όπλων στο Ιράν προς διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, αλλά τον προσήκοντα και αναγκαίο χαρακτήρα της δεσμεύσεως κεφαλαίων των οντοτήτων που ανήκουν ή ελέγχονται. Πρώτον, προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι δεν έλαβε αρκούντως υπόψη του τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας για να ερμηνεύσει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007.

54 Συναφώς, επισημαίνεται ότι τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, αφενός, και οι κοινές θέσεις καθώς και οι κανονισμοί του Συμβουλίου, αφετέρου, εμπίπτουν σε διακριτές έννομες τάξεις. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, αφενός, και της Ένωσης, αφετέρου, οι διάφορες πράξεις εκδίδονται από όργανα που διαθέτουν αυτοτελείς εξουσίες οι οποίες τους έχουν ανατεθεί από τα καταστατικά τους κείμενα, που είναι οι Συνθήκες βάσει των οποίων έχουν συσταθεί (απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2011, C-548/09 P, Bank Melli Iran κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2011, σ. I-11381, σκέψεις 100 και 102).

55 Στη σκέψη 103 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Bank Melli Iran κατά Συμβουλίου, το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι, κατά την επεξεργασία κοινοτικών μέτρων που αποβλέπουν στην εφαρμογή ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας το οποίο αφορά κοινή θέση, η Κοινότητα οφείλει να λαμβάνει δεόντως υπόψη το γράμμα και τους σκοπούς του αντίστοιχου ψηφίσματος. Ομοίως, πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το κείμενο και ο σκοπός του ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας για την ερμηνεία του κανονισμού ο οποίος αποσκοπεί στην εφαρμογή του ψηφίσματος αυτού (προπαρατεθείσα απόφαση Bank Melli Iran κατά Συμβουλίου, σκέψη 104 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

56 Το Πρωτοδικείο έλαβε υπόψη του το ψήφισμα 1737 (2006) εφόσον διαπίστωσε, στη σκέψη 6 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τέθηκε σε εφαρμογή με τον κανονισμό 423/2007 το περιεχόμενο του οποίου είναι ουσιαστικά παρεμφερές με το περιεχόμενο της κοινής θέσεως 2007/140. Συναφώς, η αναιρεσείουσα δεν αποδεικνύει τίνι τρόπω το Πρωτοδικείο θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό συμπέρασμα όσον αφορά την αναγκαιότητα δεσμεύσεως των κεφαλαίων των οντοτήτων που ανήκουν ή ελέγχονται. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι στο σημείο του 12, το ψήφισμα 1737 (2006) προβλέπει ρητώς τη δέσμευση κεφαλαίων των οντοτήτων που τελούν υπό την κατοχή ή τον έλεγχο προσώπων ή οντοτήτων που μετέχουν σε δραστηριότητες διαδόσεως πυρηνικών όπλων της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν.

57 Το ψήφισμα 1803 (2008) δεν επιβάλλει στα κράτη τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων, αλλά τα καλεί να επαγρυπνούν όσον αφορά τις δραστηριότητες των χρηματοοικονομικών οργανισμών που βρίσκονται στην επικράτειά τους, ειδικότερα της Bank Melli Iran, ώστε οι δραστηριότητες αυτές να μη συμβάλλουν σε δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο διαδόσεως των πυρηνικών όπλων (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Bank Melli Iran κατά Συμβουλίου, σκέψη 107). Από το ψήφισμα αυτό δεν συνάγεται ότι δεν είναι αναγκαία η δέσμευση των κεφαλαίων των οντοτήτων που τελούν υπό την κατοχή ή τον έλεγχο της Bank Melli Iran.

58 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στη σκέψη 103 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, όταν δεσμεύονται τα κεφάλαια οντότητας η οποία έχει αναγνωριστεί ότι μετέχει στη διάδοση των πυρηνικών όπλων, υπάρχει ο μη αμελητέος κίνδυνος η οντότητα αυτή να ασκήσει πίεση στις οντότητες που κατέχει ή ελέγχει να καταστρατηγήσουν το αποτέλεσμα των μέτρων που την αφορούν, και ότι η δέσμευση κεφαλαίων των οντοτήτων αυτών είναι αναγκαία και πρόσφορη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των ληφθέντων μέτρων και προς αποτροπή της καταστρατηγήσεώς τους.

59 Δεύτερον, όσον αφορά τα προταθέντα από την αναιρεσείουσα εναλλακτικά μέτρα, διαπιστώνεται, εκ προοιμίου, ότι, στη σκέψη 109 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο απέρριψε την εξέταση των μέτρων προηγουμένης εγκρίσεως των συναλλαγών και εποπτείας των εν λόγω συναλλαγών από ανεξάρτητο εντολοδόχο, καθώς και την πλήρη απαγόρευση των συναλλαγών με την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν, τα οποία προβλήθηκαν για πρώτη φορά κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, για τον λόγο ότι τα εν λόγω μέτρα ελήφθησαν κατά παράβαση των άρθρων 48, παράγραφος 2, και 76α, παράγραφος 3, του τότε Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου [νυν Κανονισμός Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου]. Στη σκέψη 107 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι δεν αποδείχτηκε το επιχείρημα που αντλείται από τον πρόσφορο χαρακτήρα των μέτρων εποπτείας και ελέγχου που υφίσταντο κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως σε σχέση με τον εκτεθέντα στη σκέψη 103 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως κίνδυνο, διαπιστώνοντας έτσι ότι ελλείπουν αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δεν απόκειται στο Δικαστήριο να ελέγξει στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως. Όσον αφορά τα ex post μέτρα για τα οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 108 της εν λόγω αποφάσεως, το Πρωτοδικείο εκτίμησε την αποτελεσματικότητά τους μέσω των εκτιμήσεων των πραγματικών περιστατικών, τις οποίες, επίσης, δεν απόκειται στο Δικαστήριο να ελέγξει στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως.

60 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, η κρίση του Πρωτοδικείου, που περιλαμβάνεται στη σκέψη 110 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα προταθέντα από την προσφεύγουσα εναλλακτικά μέτρα δεν είναι πρόσφορα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, δεν μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση.

61 Ομοίως, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 53 των προτάσεών του και για τους λόγους που δέχθηκε το Πρωτοδικείο στις σκέψεις 111 και 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο συνήγαγε χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο ότι, δεδομένης της πρωταρχικής σημασίας της διατηρήσεως της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, οι περιορισμοί της ελευθερίας ασκήσεως οικονομικής δραστηριότητας καθώς και του δικαιώματος ιδιοκτησίας τραπεζικού ιδρύματος, που προκλήθηκαν από τα μέτρα περί δεσμεύσεως κεφαλαίων, δεν είναι δυσανάλογα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

62 Τρίτον, η αναιρεσείουσα επικαλείται το γεγονός ότι η πρακτική του Συμβουλίου δεν είναι να δεσμεύει τα κεφάλαια όλων των οντοτήτων που ανήκουν σε ή ελέγχονται από οντότητες που έχουν αναγνωρισθεί ότι μετέχουν στη διάδοση πυρηνικών όπλων. Πάντως, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας:

— στη σκέψη 73 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το Συμβούλιο μπορεί θεμιτώς να μην εφαρμόζει το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007 σε οντότητες οι οποίες, κατά την άποψη του, δεν πληρούν τα κριτήρια εφαρμογής της διατάξεως αυτής·

— στη σκέψη 74 της αποφάσεως αυτής, ότι δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθούν, σε όλες τις περιπτώσεις, όλες οι οντότητες που τελούν υπό την κατοχή ή τον έλεγχο οντότητας η οποία έχει αναγνωρισθεί ότι μετέχει στη διάδοση πυρηνικών όπλων, και,

— στη σκέψη 75 της εν λόγω αποφάσεως, ότι ενδεχομένως διαφορετική πρακτική του Συμβουλίου, ακόμα και αν υποτεθεί ότι δεν είναι σύννομη, δεν μπορεί να δημιουργήσει ούτε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στις οικείες οντότητες ούτε το δικαίωμα να επικαλούνται υπέρ αυτών παρανομία που διαπράχθηκε προς όφελος τρίτου.

63 Το Πρωτοδικείο, επίσης χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, στη σκέψη 76 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έκρινε ότι είναι αλυσιτελής η σχετική με την ερμηνεία των κοινοτικών πράξεων νομολογία, την οποία επικαλέστηκε η αναιρεσείουσα και παρατίθεται στη σκέψη 50 της παρούσας αποφάσεως, εφόσον δεν υπάρχει αμφιβολία ως προς την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007.

64 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο δεν παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας ούτε κατά την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007 ούτε κατά τον πραγματοποιηθέντα έλεγχο εφαρμογής της διατάξεως αυτής στην αναιρεσείουσα. Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως και ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως δεν είναι βάσιμοι και πρέπει να απορριφθούν.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο κατά την εκτίμηση ότι η αναιρεσείουσα τελεί υπό την κατοχή ή τον έλεγχο της μητρικής εταιρίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

65 Η αναιρεσείουσα επικρίνει τις σκέψεις 119 έως 129 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Επισημαίνει ότι το κριτήριο που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι το εκτεθέν στη σκέψη 121 της αποφάσεως αυτή, σύμφωνα με το οποίο είναι σημαντικό να αναζητηθεί αν, «λόγω του ότι ανήκει στην [Bank Melli Iran], η προσφεύγουσα είναι αρκετά πιθανό να οδηγηθεί στην καταστρατήγηση του αποτελέσματος των μέτρων που εκδόθηκαν κατά της μητρικής της εταιρίας».

66 Ωστόσο, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στη σκέψη 123 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι μόνον εξαιρετικές περιστάσεις δύνανται να δικαιολογήσουν τη μη εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007 σε θυγατρική ανήκουσα πλήρως σε οντότητα η οποία θεωρείται ότι μετέχει στη διάδοση πυρηνικών όπλων.

67 Η αναιρεσείουσα επικαλείται επίσης την πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το Πρωτοδικείο λαμβάνοντας, μη προσηκόντως, υπόψη νομολογιακά προηγούμενα στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το χρησιμοποιούμενο στον τομέα του ανταγωνισμού τεκμήριο είναι μαχητό. Εξάλλου, ενώ, στο δίκαιο αυτό, επιτρέπεται στις οικείες εταιρίες να υποβάλλουν παρατηρήσεις στην Επιτροπή, τούτο δεν συμβαίνει εν προκειμένω, εφόσον η αναιρεσείουσα ενεγράφη στον επίδικο κατάλογο χωρίς να της δοθεί η δυνατότητα να αμφισβητήσει τη θέση του Συμβουλίου.

68 Εξάλλου, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή, ως προς αυτήν, του κριτηρίου που θεσπίζεται στη σκέψη 121 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Μεταξύ άλλων, υπέπεσε στην πλάνη αυτή αποδίδοντας τεράστια σημασία στην ικανότητα της μητρικής εταιρίας να διορίζει στου διευθυντές της Melli Bank. Η Melli Bank υπενθυμίζει συναφώς πλείονα στοιχεία προβληθέντα στη σκέψη 17 του δικογράφου της κατατεθείσας ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγής καθώς και τους περιορισμούς που επιβλήθηκαν στις συναλλαγές της και συνάγει ότι δεν ήταν αναγκαίο να ληφθεί μέτρο όπως η δέσμευση κεφαλαίων.

69 Κατά την αναιρεσείουσα, εκκινώντας από την αρχή ότι η αναιρεσείουσα θα υιοθετήσει μη σύννομη συμπεριφορά, η προσβαλλομένη απόφαση και η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση προσβάλλουν την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας, εφόσον η δέσμευση κεφαλαίων δύναται να εξομοιωθεί με επιβολή ποινικής κυρώσεως.

70 Η Επιτροπή τονίζει ότι, στο πλαίσιο του λόγου αυτού επίσης, η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε τίνι τρόπω η συλλογιστική του Πρωτοδικείου ενέχει πλάνη περί το δίκαιο. Περαιτέρω, η αναιρεσείουσα αμφισβητεί την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων.

71 Η Γαλλική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή αμφισβητούν το κριτήριο που δέχθηκε το Πρωτοδικείο στην πρώτη περίοδο της σκέψεως 121 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Κατά την άποψή τους, το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007 περιλαμβάνει εναλλακτική προϋπόθεση, ούτως ώστε, αν στοιχειοθετηθεί ότι η αναιρεσείουσα ανήκει πλήρως στην Bank Melli Iran, δεν απαιτείται πλέον να αποδειχθεί η ύπαρξη ελέγχου της αναιρεσείουσας. Κατά την

Επιτροπή, τα διάφορα στοιχεία που δέχθηκε το Πρωτοδικείο προς στοιχειοθέτηση της υπάρξεως τέτοιου ελέγχου πρέπει να θεωρηθούν «μάλλον ως πτυχές οι οποίες [...] αποδεικνύουν τη ratio legis» του εν λόγω άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ'.

72 Πάντως, το Ηνωμένο Βασίλειο επισημαίνει ότι, ακόμα και αν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί το κριτήριο που δέχθηκε το Πρωτοδικείο, η αναιρεσείουσα δεν αποδεικνύει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο στη συλλογιστική του.

73 Όσον αφορά τη χρήση, εκ μέρους του Πρωτοδικείου, των κριτηρίων που αντλούνται από το δίκαιο του ανταγωνισμού, το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή διατείνονται ότι το Πρωτοδικείο απλώς εμπνεύστηκε εξ αυτών.

74 Τα εν λόγω θεσμικά όργανα και κράτη μέλη υπενθυμίζουν τη νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία η δέσμευση κεφαλαίων αποτελεί συντηρητικό μέτρο και όχι επιβολή κυρώσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

75 Το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007 προβλέπει τη δέσμευση κεφαλαίων των οντοτήτων που έχουν αναγνωριστεί ότι τελούν υπό την κατοχή ή τον έλεγχο οντοτήτων που έχουν οι ίδιες αναγνωρισθεί ότι μετέχουν, συνδέονται άμεσα ή παρέχουν στήριξη στη διάδοση πυρηνικών όπλων κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία α' ή β', του εν λόγω κανονισμού. Η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της παραγράφου 12 του ψηφίσματος 1737 (2006), που προβλέπει τη δέσμευση κεφαλαίων των οντοτήτων που αποτελούν ιδιοκτησία ή τελούν υπό τον έλεγχο προσώπων ή οντοτήτων που έχουν αναγνωρισθεί ότι μετέχουν, συνδέονται άμεσα ή παρέχουν στήριξη στη διάδοση πυρηνικών όπλων.

76 Το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007 προβλέπει δύο εναλλακτικά κριτήρια, ήτοι την κατοχή και τον έλεγχο. Από την προσβαλλομένη απόφαση καθώς και από τις υποβληθείσες από το Συμβούλιο κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου επ' ακροατηρίου συζήτηση παρατηρήσεις, όπως παρατίθενται από το Πρωτοδικείο στη σκέψη 120 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προκύπτει ότι η δέσμευση των κεφαλαίων της αναιρεσείουσας έγινε για τον λόγο ότι είναι οντότητα «ανήκουσα» στην Bank Melli Iran. Επομένως, ορθώς το Πρωτοδικείο περιόρισε τον έλεγχό του στο αν η Melli Bank ανήκει στην Bank Melli Iran.

77 Η αναιρεσείουσα δεν αμφισβητεί ότι ανήκει πλήρως στην Bank Melli Iran. Ωστόσο, θεωρεί ότι το Πρωτοδικείο δεν ήλεγξε αρκούντως κατά νόμο αν, λόγω του ότι ανήκει στην Bank Melli Iran, είναι αρκετά πιθανό να οδηγηθεί στην καταστρατήγηση του αποτελέσματος των μέτρων που εκδόθηκαν κατά της μητρικής της εταιρίας, κάνοντας έτσι μνεία της πρώτης περιόδου της σκέψεως 121 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

78 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, παρά τη σαφή γραμματική διατύπωση του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007, ερμηνευόμενου υπό το πρίσμα της παραγράφου 12 του ψηφίσματος 1737 (2006) και μολονότι η αναιρεσείουσα δεν αμφισβήτησε ότι ανήκει πλήρως στην Bank Melli Iran, το Πρωτοδικείο έκρινε αναγκαίο να προβεί σε συμπληρωματικό έλεγχο.

79 Με τον τρόπο αυτό, δεν εφάρμοσε ορθώς το δίκαιο της Ένωσης. Συγκεκριμένα, όταν οντότητα ανήκει κατά 100 % σε οντότητα θεωρούμενη ότι μετέχει στη διάδοση πυρηνικών όπλων, πληρούται η προϋπόθεση κατοχής για την οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 423/2007.

80 Πάντως, η εν λόγω πλάνη περί το δίκαιο δεν συνεπάγεται την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον, εν πάση περιπτώσει, το Πρωτοδικείο απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως της νυν αναιρεσείουσας.

81 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, το ληφθέν σε βάρος της μέτρο, ως συνέπεια του ότι ανήκει πλήρως στην Bank Melli Iran, δεν θίγει το τεκμήριο αθωότητας. Συγκεκριμένα, η λήψη, βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007, μέτρων δεσμεύσεως κεφαλαίων δεν αφορά ακριβώς αυτοτελή συμπεριφορά οντότητας όπως της αναιρεσείουσας και, επομένως, δεν απαιτεί από αυτήν συμπεριφορά αντίθετη προς τις επιταγές του εν λόγω κανονισμού.

82 Κατά συνέπεια, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Επί του τέταρτου λόγου αναιρέσεως, που αντλείται από έλλειψη αιτιολογίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

83 Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί τη συλλογιστική που ακολούθησε το Πρωτοδικείο και αναπτύχθηκε στις σκέψεις 143 έως 151 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Υπενθυμίζει ότι η αιτιολογία βλαπτικής πράξεως πρέπει να κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο ταυτόχρονα με την πράξη αυτή και επισημαίνει ότι, εν προκειμένω, η προσβαλλομένη απόφαση δεν περιελάμβανε κανένα «ατομικό και ειδικό λόγο», όπως απαιτεί το άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007. Στο υπόμνημα απαντήσεως, αναφέρει ότι η εν λόγω απόφαση έπρεπε να της έχει κοινοποιηθεί.

84 Πρώτον, κατά την αναιρεσείουσα, το Συμβούλιο αναφέρει, στην προσβαλλομένη απόφαση, ότι η απόφαση αυτή έπρεπε να ληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007, εφόσον η εν λόγω διάταξη περιλαμβάνει διάφορες υποθετικές περιπτώσεις δυνάμει των οποίων το Συμβούλιο μπορούσε να την εγγράψει στον επίδικο κατάλογο.

85 Δεύτερον, δεν δόθηκε καμία εξήγηση όσον αφορά τον λόγο για τον οποίο το Συμβούλιο έκρινε ότι υφίστατο μη αμελητέα πιθανότητα να οδηγηθεί η αναιρεσείουσα στην καταστρατήγηση των αποτελεσμάτων της εγγραφής της μητρικής εταιρίας της στον κατάλογο αυτό.

86 Τρίτον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η κρίση του Πρωτοδικείου ότι το Συμβούλιο θεώρησε σιωπηρώς ότι η αναιρεσείουσα ανήκε στη μητρική εταιρία, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 423/2007 και, επομένως, ενεγράφη στον εν λόγω κατάλογο βάσει αυτού, αποτελεί βεβιασμένο συμπέρασμα το οποίο ουδόλως προκύπτει από την κατά γράμμα διατύπωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

87 Τέταρτον, η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι η δυνατότητα ασκήσεως αναιρέσεως κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν αναιρεί το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν τήρησε την υποχρέωση αιτιολογήσεως της αποφάσεως αυτής.

88 Πέμπτον, η αναιρεσείουσα αναφέρει ότι είχε αλληλογραφία με το Συμβούλιο προσπαθώντας να αντιληφθεί τους λόγους της εγγραφής της στον επίδικο κατάλογο και δεσμεύσεως των κεφαλαίων της, αλλά το Συμβούλιο αρνήθηκε να της κοινοποιήσει τον φάκελο της υποθέσεώς της.

89 Το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία και η Επιτροπή αμφισβητούν το παραδεκτό του λόγου που αντλείται από μη κοινοποίηση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

90 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η αναιρεσείουσα δεν αμφισβητεί την τεθείσα από το Πρωτοδικείο στη σκέψη 146 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αρχή ότι, πλην της μνείας της νομικής βάσεως, η υποχρέωση αιτιολογήσεως την οποία υπείχε το Συμβούλιο αφορούσε το ότι η οικεία οντότητα τελεί

υπό την κατοχή ή τον έλεγχο οντότητας η οποία έχει αναγνωρισθεί ότι μετέχει στη διάδοση πυρηνικών όπλων κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχεία α' ή β', του κανονισμού 423/2007.

91 Συναφώς, το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή θεωρούν ότι το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, στις σκέψεις 147 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όταν έκρινε ότι η προσβαλλομένη απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη. Μεταξύ άλλων, η μνεία της Melli Bank στο σημείο 4 του πίνακα Β, του παραρτήματος της εν λόγω αποφάσεως έδωσε στην αναιρεσείουσα τη δυνατότητα να γνωρίζει ότι η δέσμευση κεφαλαίων επήλθε λόγω της ιδιότητάς της ως θυγατρικής της Bank Melli Iran.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

92 Εκ προοιμίου, πρέπει να απορριφθεί ο λόγος που αντλείται από τη μη κοινοποίηση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 66 των προτάσεών του, ο λόγος αυτός δεν προβλήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου. Ωστόσο, στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου περιορίζεται, κατ' αρχήν, στον έλεγχο της νομικής λύσεως που δόθηκε ενόψει των ισχυρισμών που προβλήθηκαν και εξετάσθηκαν ενώπιον των επί της ουσίας δικαστών (απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2011, C-544/09 P, Γερμανία κατά Επιτροπής, σκέψη 63).

93 Όσον αφορά την υποχρέωση αιτιολογήσεως, η αναιρεσείουσα δεν αμφισβητεί την αρχή ότι η υποχρέωση αυτή πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της προκειμένης υποθέσεως, την οποία το Πρωτοδικείο υπενθύμισε στις σκέψεις 143 έως 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Εντούτοις, υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι επαρκής και τηρεί την υποχρέωση για την οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 15, παράγραφος 3, του κανονισμού 423/2007 να προσδιορίσει τους ατομικούς και ειδικούς λόγους για τις αποφάσεις που λαμβάνει.

94 Στη σκέψη 147 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι το Συμβούλιο ανέφερε, τόσο στον τίτλο της προσβαλλομένης αποφάσεως όσο και στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της, τη νομική βάση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή, ήτοι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 423/2007, και, στο σημείο 4 του πίνακα Β του παραρτήματος της εν λόγω αποφάσεως, το γεγονός ότι η Bank Melli Iran μετείχε στη διάδοση πυρηνικών όπλων και το γεγονός ότι η αναιρεσείουσα περιλαμβανόταν μεταξύ των υποκαταστημάτων και θυγατρικών της εταιρίας αυτής.

95 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο στην αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, έκρινε ότι δεν ήταν αναγκαίο να διευκρινιστεί ότι η προσβαλλομένη απόφαση, όσον την αφορά, εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του εν λόγω κανονισμού 423/2007, εφόσον στην απόφαση αυτή γινόταν μνεία των υποκαταστημάτων και θυγατρικών της Bank Melli Iran.

96 Επομένως, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στη σκέψη 148 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η μνεία της αναιρεσείουσας ως θυγατρικής της Bank Melli Iran, όπερ εγνώριζε οπωσδήποτε η αναιρεσείουσα και ουδέποτε αμφισβήτησε, αρκεί από απόψεως της υπομνησθείσας από το Πρωτοδικείο νομολογίας σε θέματα υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

97 Όσον αφορά τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής, το επιχείρημα της αναιρεσείουσας πηγάζει από εσφαλμένη κατανόηση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο, στη σκέψη 151 της αποφάσεως αυτής, δεν ανέφερε απλώς ότι η αναιρεσείουσα μπορούσε να ασκήσει προσφυγή αλλά διευκρίνισε λεπτομερώς το περιεχόμενο της προσφυγής που κατετέθη στην υπόθεση T-246/08 προς ενίσχυση της κρίσεώς του περί του επαρκούς χαρακτήρα της αιτιολογίας, κρίνοντας

συναφώς ότι, κατά τον χρόνο ασκήσεως της προσφυγής της, η αναιρεσείουσα είχε συνείδηση της σχέσεως που υφίστατο μεταξύ της δεσμεύσεως των κεφαλαίων της και της συμμετοχής στη διάδοση πυρηνικών όπλων που προσάπτεται στη μητρική εταιρίας της, την Bank Melli Iran.

98 Το επιχείρημα που αντλείται από τη μη κοινοποίηση του φακέλου του Συμβουλίου δεν είναι λυσιτελές για την εξέταση του λόγου που αντλείται από μη τήρηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον το Πρωτοδικείο έκρινε, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, ότι η αιτιολογία της εν λόγω αποφάσεως ήταν επαρκής από απόψεως της συναφούς νομολογίας.

99 Ως εκ τούτου, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτέος.

100 Δεδομένου ότι δεν έγινε δεκτός κανένας από τους λόγους αναιρέσεως που προέβαλε η αναιρεσείουσα, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

101 Κατά το άρθρο 122 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται και επί των εξόδων. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του εν λόγω Κανονισμού, που εφαρμόζεται στην κατ' αναίρεση διαδικασία δυνάμει του άρθρου 118 του ιδίου Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα ηττήθηκε και το Συμβούλιο, η Γαλλική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Επιτροπή υπέβαλαν σχετικό αίτημα, η αναιρεσείουσα πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει τη Melli Bank plc στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)